

با خورشید انقلاب

(خاطراتی از رهبر معظم انقلاب)

عبطه شهید بهشتی به حال آیت‌الله خامنه‌ای

مرحوم حبیب‌الله عسکروالادی در خاطراتش می‌نویسد: در حزب جمهوری اسلامی، جلسه شورای مرکزی داشتیم. آیت‌الله خامنه‌ای ترور شده و روی تخت بیمارستان بودند. امام پیامی برای ایشان فرستاده بودند. این پیام در پایان جلسه قرائت شد: «جناب‌حجت‌الاسلام آقای حاج سیدعلی خامنه‌ای (دامت افاضاته)... اکنون دشمنان انقلاب با سوءقصد به شما که از سلاله رسول اکرم(ص) و خاندان حسین‌بن‌علی(ع) هستید و جرمی جز خدمت به اسلام و کشور اسلامی ندارید و سربازی فداکار در جبهه جنگ و معلمی آموزنده در محراب و خطیبی توانا در جمعه و جماعات و راهنمایی دل‌سوز در صحنه انقلاب می‌باشید، میزان تفکر سیاسی خود و طرفداری از خلق و مخالفت با ستمگران را به ثبت رساندند.

اینان با سوءقصد به شما عواطف میلیون‌ها انسان متعهد را در سراسر کشور، بلکه جهان جریحه‌دار نمودند. اینان آن‌قدر از بیش سیاسی بی‌تقصید که بی‌درنگ پس از سخنان شما در مجلس و جمعه و پیشگاه ملت، به این جنایات دست زدند و به کسی سوءقصد کردند که آوای دعوت او به صلاح و سداد در گوش مسلمان جهان طنین‌انداز است.

...ما در پیشگاه خداوند متعال و ولی بر حق او حضرت بقیه‌الله (ارواحنا فداه) افتخار می‌کنیم به سربازانی در جبهه و در پشت جبهه که شب‌ها را در محراب عبادت و روزها را در مجاهدت در راه حق تعالی بهسر می‌برند.

من به شما، خامنه‌ای عزیز، تبریک می‌گویم که در جبهه‌های نبرد با لباس سربازی و در پشت جبهه با لباس روحانی، به این ملت مظلوم خدمت نموده و از خداوند تعالی سلامت شما را برای ادامه خدمت به اسلام و مسلمان خواستارم.

حالا دو، سه ساعت بیشتر به شهادت بهشتی نمانده، اما ما دور میزی که ایشان نشسته بود، جمع شده بودیم. ایشان فرمودند: «خوشا به حال خامنه‌ای! این گواهی‌ای که وه ولی فقیه راجع‌به ایشان کرده است، نه تنها در دنیا برای ایشان افتخار است، بلکه برای ورودش به قیامت هم بسیار مهم است.

بعد گفت: «ای کاش چنین اتفاقی هم برای من بیفتد؛ ولی فقیه این‌طور که از ایشان حمایت کرده‌اند، از من هم حمایت کنند»

‏* خبرگزاری فارس، ۱۴۰۱/۴/۶



تشرّف آیت‌الله بهاءالدینی به محضر امام عصر (عج)

اوایل سال ۱۳۷۱ شمسی شنیدم آیت‌الله بهاء‌الدینی بیمار است. ضمناً خبرهایی داشتم مبنی بر تشرّف ایشان خدمت امام عصر –ارواحنا فداه –. موضوع را با مرحوم آیت‌الله مشکینی مطرح کردم. قرار شد همراه ایشان به عبادت آیت‌الله بهاء‌الدینی برویم تا ضمن احوالپرسی این خبر را نیز از خدوشان سؤال کنیم.

شب جمعه ۱۳۷۱/۱/۲۲ (۱۲ شوال ۱۴۱۲) خدمت ایشان رسیدیم. پس از سلام و احوالپرسی و پیش از آنکه سؤالی را دربارهٔ تشرّف ایشان مطرح کنیم، فرمود:

چند شب قبل، اقا امام زمان(ع) از همین در (شاره به سمت چپ اتاقی که در آن بودیم) آمدند و سلام پرمحتوایی کردند؛ سلامی که تاکنون با این محتوا نشنیده بودم و از آن در (شاره به در دیگر اطاق) رفتند و من چیزی نفهمیدم.

سپس به دو نکته اشاره کردند:

من شمت سال است در انتظار این معنا بودم.

احوالات کسانی که به محضر امام عصر تشرّف یافته‌اند را از کتاب بحار‌الأنوار می‌خواندم. دیدم هر کسی که آن‌ خضر را دیده، در ارتباط با مسائل مادی بوده. متوجه شدم که مردم ما هنوز لیاقت حکومت امام زمان را ندارند.

‏*کتاب: خاطره‌های آموزنده، نوشته آیت‌الله محمدی ری شهری انتشارات دار الحدیث قم

در مطلب پیش رو به موضوع **باید‌ها و نبایدهای نظافت و آراستگی در محیط خانه و خانواده** به عنوان یکی از عوامل موفقیت در زندگی مشترک با استناد به توصیه‌ها و تاکیدات ائمه معصومین«ع» پرداخته شده است.این مطلب به **آراستگی همسرشان** کاملاً **آشنا**به است.
۴۶۳–۴۶۴ انتخاب شده است.

از حساسیت‌های همه انسان‌ها، چه مرد و چه زن، حساسیت نسبت به نظافت است. رعایت نظافت ظاهری، از شرایط دینداری است. امام رضا«ع» فرمود: «پاکیزگی، از اخلاقی انبیاست»^(۱) در معارف دینی، نظافت از ابعاد مختلفی بررسی و در مورد همه آنها توصیه شده است:

(الف) **نظافت تن**

بدبو بودن بدن، موجب بی‌بلی همسر می‌شود. به همین دلیل، شست و شوی بدن برای از بین بردن بوی نامطبوعی که حاصل عرق کردن است، تأثیر بسزایی در تمایل زن و شوهر نسبت به یکدیگر دارد.

امیرمؤمنان علی«ع» فرمود:«خودتان را به وسیله آب از بوی نامطبوعی که مایهٔ آزار دیگران است، پاکیزه سازید و به خودتان برسید؛ زیرا خداوند عَزَّوَجَل از بنده پلشت و لاقیدی که هر کسی که با او می‌نشیند، از وی بیزار می‌شود، نفرت دارد.»^(۲) یکی از مصادیق نظافت بدن، زودن موهای زاید است. رسول خدا «ص» فرمود: «کسی از شما سبیل و موی شرمه‌گه و زیر بغل خود را بلند نگذارد.»^(۳) این کار، علاوه بر اینکه بوی نامطلوب بدن را از بین می‌برد، از اعمال مستحب است و در روایات ما، تأکید فراوانی نسبت به آن شده است. در سیرهٔ بزرگان دین ما آمده که گاهی این بزرگواران، فقط برای زودن موهای زاید به حمام می‌رفتند. امیر مؤمنان علی«ع» فرمود: «اِثْلِ کردن موی زیر بغل، بوی بد نامطلوب را از بین می‌برد و مایه پاکیزگی می‌شود و همچنین از سنت‌هایی است که خداوند به انسان پاکیزه، حضرت محمد«ص» امر فرموده است.»^(۴)

(ب) **نظافت لباس**

پاکیزگی لباس هم مانند تمیز بودن تن در روایط زن و شوهر مؤثر است. پس نباید به نظافت بدن بسننده کرد. در صدر اسلام، کسانی که به نظافت لباس خود اهمیت نمی‌دادند، مورد سرزنش رسول خدا «ص» قرار می‌گرفتند.

پیامبر خدا (ص) وقتی می‌خواستند از خانه بیرون بروند، به آینه نگاه و موهایشان را صاف می‌کردند و شانه می‌زدند. گاهی در آب می‌نگریستند و موهایشان را مرتب می‌کردند. ایشان خود را برای اصحاب هم زیبا می‌کردند، چه رسد به خانواده‌شان.

جابرین عبدالله می‌گوید: «رسول خدا «ص» نزد ما آمدند و چشمتان به مردی افتاد که موهای ژولیده و در هم بود. فرمودند: «ای این مرد چیزی پیدا نکرد که با آن موهای خود را مرتب کند؟» مرد دیگری را دیدند که لباس‌هایی چرکین به تن داشت. فرمودند: «ایا این مرد آبی پیدا نکرد که لباسش را با آن بشوید؟»^(۵) علاوه بر تأثیری که نظافت لباس روی روابط ما با همسرمان دارد، توجه به این مطلب، موجب شادایی روح نیز می‌شود. امیرمؤمنان علی«ع» فرمودند: «لباس پاکیزه، غم و اندوه را از بین می‌برد و موجب پاکیزگی نماز است.»^(۶)

معارفMaarefkayhan@Kayhan.ir

برخی از مردها فکر می‌کنند که زن‌ها توجه چندانی به آراستگی شوهرشان ندارند و فقط این مردها هستند که نسبت به آراستگی همسرشان حساسند؛ در حالی که چنین تصویری کاملاً اشتباه است. زن‌ها هم مانند مردان به آراستگی همسرشان علاقه‌مندند.

(ج) **نظافت دهان و دندان**
نظافت دهان و دندان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است تا حدی که شخص بی‌توجه به آن، مورد سرزنش قرار گرفته است. رسول خدا «ص» فرمودند: «چرا شما را در حالی می‌بینم که دندان‌هایتان، زرد شده؟ شما را چه شده است که مسواک نمی‌زنید؟»^(۷)



در صورت ناتوانی، حداقل هفته‌ای یک بار باید خود را خوشبو کرد. امام رضا «ع» فرمود:«خوشبو کردن از اخلاق انبیاست.»^(۸) و امام موسی کاظم«ع» فرمود: «شایسته نیست که مرد، خوش‌بو کردن را هر روز رها کند. اگر به صورت روزانه برایش ممکن نبود، یک روز در میان و اگر این هم ممکن نبود، در هر جمعه خود را معطر کند و این را دیگر رها نکند.»^(۹)

بوی خوش از اموری است که جنسیت نمی‌شناسد. زن و مرد، بوی خوش را دوست دارند و از بوی بد گریزانند. فعالیت‌های مختلف در طول روز، در خانه و بیرون از خانه، موجب می‌شود که بدن ما عرق و در بدن ما تولید بوی بد کند. در بحث نظافت تن گفتیم که باید با شست وشو، بوی بد را از بین برد؛ اما بدبو نبودن کافی نیست، انسان باید خوشبو باشد. خوشبویی در اشتیاق همسر برای ارتباط مؤثر است.

چند نکته در بارهٔ عطر

۱- در انتخاب عطر حتماً سلیقهٔ همسرتان را جویا شوید و از عطری استفاده کنید که او دوست دارد. ممکن است همسرتان نسبت به عطر خاصی حساسیت داشته باشد و او را بیازارد. به هیچ وجه از چنین عطری استفاده نکنید؛ چون در روابط عاطفی شما تأثیر سوء خواهد داشت.

۲- تنوع عطر هم می‌تواند در جذابیت بوها و تکراری نشدن آنها مؤثر باشد. تا حد امکان، چند نوع عطر داشته باشید و به صورت متنوع از آنها استفاده کنید.

۳- برخی از افراد، نسبت به عطر، حساسیت دارند و با بوییدن عطر، سر درد یا دچار عطسه‌های پشت سر هم می‌شوند. اگر همسرتان از جمله این افراد است، اولاً از عطر استفاده نکنید، ثانیاً اگر

محسن عباسی ولدی

بایدها و نبایدهای نظافت و آراستگی در خانه و خانواده

کند و برای شوهرش، بهترین لباس‌هایش را بپوشد

و با بهترین زینت‌هایش خود را بپاراید.»^(۱۰)

آراستگی، یکی از عوامل افزایش محبت میان زن و شوهر است. علاوه بر این، آراستن زن و شوهر برای هم موجب مصونیت حریم عفاف در هر دو خواهد شد.

امام موسی کاظم«ع» فرمود: «آراستگی مرد برای همسرش از چیزهایی است که عفت زن را افزون می‌کند.» رسول خدا «ص» فرمود: «لباس‌هایتان را بشوید، موهایتان را اصلاح کنید، مسواک بزنید، خود را بپارید و نظافت را رعایت کنید که همانا بی اسرائیل، این‌چنین نکرند و دامن زل‌نشان به زنا آلوده شد.»^(۱۱)

برخی از مردها فکر می‌کنند که زن‌ها توجه چندانی به آراستگی شوهرشان ندارند و فقط این مردها هستند که نسبت به آراستگی همسرشان حساسند؛ در حالی که چنین تصویری کاملاً اشتباه است. زن‌ها هم مانند مردان به آراستگی همسرشان علاقه‌مندند.

حسن بن جهم می‌گوید: بسه امام رضا «ع» گفتم: «چطور خضاب کرده‌اید؟» فرمود: «آری، با حنا و کت»^(۱۲). آیا نمی‌دانی که در این کار، پاداش هست؟ زنان دوست دارند تو را همان‌طور ببینند که تو دوست داری آنها را ببینی. یعنی آراسته. همانا زنان از عفت‌ورزی به نسوی فخور رفته‌اند و

پاک کردن در و دیوار خانه از تارهای عنکبوت پرداخته است.

امیرمؤمنان علی«ع» فرمود: «خانه‌های خود را تاز عنکبوت، تمیز کنید؛ زیرا باقی گذاشتن آن در خانه، فقر می‌آورد.»^(۱۳)

هم آراستگی

ممکن است کسی تمیز باشد اما آراسته نباشد. آراسته شدن یعنی افزودن به زیبایی ظاهری.

دوست داشتن زیبایی، امری فطری است که خداوند هم آن را دوست دارد و تمایل به آن را در وجود ما نیز قرار داده است.

رسول خدا «ص» فرمودند: «خداوند متعال زیباست و زیبایی را دوست دارد.»^(۱۴)

پیامبر خدا «ص» وقتی می‌خواستند از خانه بیرون بروند، به آینه نگاه و موهایشان را صاف می‌کردند و شانه می‌زدند. گاهی در آب می‌نگریستند و موهایشان را مرتب می‌کردند. ایشان خود را برای اصحاب هم زیبا می‌کردند، چه رسد به خانواده‌شان.

آرستن خویشتن نیز یکی از صفات مؤمنان برشمرده شده و علاوه بر آن به آراستن خانه نیز توصیه شده است.

امام صادق«ع» فرمود: «خداوند زیبایی و خودآرایی را دوست دارد و بی‌نوایی و نظاهر به فقر را ناخوش می‌درد. هرگاه خداوند به بنده‌ای نعمتی دهد، دوست دارد اثر آن را در او ببیند.» پرسیده شد: «چگونه؟» فرمود: «لباس تمیز بپوشد، خود را خوشبو کند، خانا‌ش را گچ‌کاری کند و جلوی در حیاط خود را جارو بزند.»^(۱۵)

مردان و زنان دوست دارند همسران خود را در شکل و صورت آراسته ببینند. به همین دلیل هم اسلام، آراستگی انسان برای همسرش را به منزلهٔ

آثار مستمر «حضور خدا» در زندگی انسان

این درخت برسد. تو فقط وظیفه نگهدیانی و باغبانی این درخت را داری، اگر این درخت را نگه داری، میوه‌های اجتماعی و اخلاقی خودش را برای همیشه و هر روز و هر ساعت به تو می‌دهد.

استمرار انقلاب فرهنگی

قرآن به زبان خودش می‌گوید: تَوْتٰی اَکْثَرُا کُلِّ جَیْنٍ یَّأْذِنُ رَئْهًا، یعنی این درختی نیست که فصلی باشد، یک فصل میوه بدهد فصل دیگر نه؛ درختی نیست که کهنه و از ریشه پوسیده شود. تو فقط باید این درخت را نگهدیانی و باغبانی کنی. درختی است جاود و همیشه که همیشه به تو میوه می‌دهد.

‏* مجموعه آثار استاد شهید مطهری، (خدا در زندگی انسان) ج ۲۰، ص: ۳۲۵ – با تلخیص و ویرایش جزئی

چراغ راه

رابطه علم با ادب و خشیت الهی

قال الامام علی (ع): «أذا زاد علم الرجل، زاد ادبه، و تضاعفت خشيته لربه.»

امام علی (ع) فرمود: اگر علم شخص زیاد شود، ادبش زیاد می‌شود و خشیت او نسبت به پروردگارش رو به فزونی می‌رود.^(۱)

۱- غررالحکم و دررالکلم، ص ۲۹۵

حکایت خوبان

نتیجه عمل نکردن به ارزش‌های دینی

پیامبر اکرم(ص) فرمود: زمانی بر امت من خواهد آمد که مردم علما را نمی‌شناسند مگر به لباس نیکو (ملاک عالم بودن، لباس گرانبها و وضع مالی خوب خواهد شد) و نمی‌شناسند قرآن را مگر به صدای نیکو (کسی عمل به قرآن نمی‌کند، و فقط به خواندن قرآن با صدای خوش بسنده می‌کنند) و عبادت نمی‌کنند خداوند تبارک و تعالی را مگر در ماه رمضان. در این هنگام سطلانی بر آنها مسلط می‌شود که نه علم دارد، نه حلم، و نه رحم.^(۱)

۱- بحارالانوار، ج ۲۲، ص ۴۵۲

پرسش و پاسخ

راهکارهای تحصیل ادب الهی(۲)

پرسش:

از منظر آموزه‌های وحیانی اسلام، برای رسیدن به ادب الهی و تحصیل کمالات خداگونه شدن چه راهکارهایی وجود دارد؟
پاسخ:

در بخش نخست پاسخ به این سوال به مباحثی همچون: ادب الهی در روایات، مفهوم ادب الهی و انواع ادب الهی شامل ادب عقل و ادب قلب پرداختیم. اینک در ادامه دنباله مطلب را پی می‌گیریم.

۳- ادب نفس

راجع به ادب نفس هم روایات زیادی وجود دارد که به دلیل همین کثرت روایات، این‌نوع از ادب را می‌توان یکی از مهم‌ترین شاخص ادب الهی دانست. امام علی(ع) می‌فرماید: «النفس مجربولة علی سوءالادب» نفس بر بی‌ادبی سرشته شده است.(مشکاةالانوار، ص ۲۴۷) یعنی نفس از نظر درونی مرزشناسی ندارد و هیچ حدی از حدود را نمی‌شناسد، به همین خاطر بی‌ادب است. شهوت و غضب که سرآمد قوای نفسانی به شمار می‌آیند، در خواسته‌های خود هیچ مرزی را نمی‌شناسند و طلب بی‌نهایت دارند؛ لذا بی‌ادب هستند «والعبد مامور بملازمة حسن الادب» بنده خدا هم ماموریت دارد خود را با حسن ادب همراه سازد. یعنی کسی که می‌گوید من بنده خدا هستم، مامور است که مودب باشد و نفس بی‌ادب خویش را تادیب کند. «والنفس تجری فی میدان المخالفة» حرکت نفس در وادی مخالفت است. «والعبد یجهد بردها عن سوءالمطالیه» و بنده مدام تلاش می‌کند نفس را از خواسته‌های بزرگ‌راند. «فتمی اطلق عنانها فیهو شریک فی فسادها» پس هرگاه عبد مهار نفس خویش را رها کند، در فساد نفس شریک خواهد بود. «و من اعان نفسه فی هوی نفسه، فقد اشرک نفسه فی قتل نفسه» و هر کس به نفس بی‌بندوبار و مرزشناس خود، در رسیدن به خواسته‌های بی‌پایانش کمک کند، در نابود کردن خود، شریک نفسش شده است.(همان) پس نباید نفس را رها کرد بلکه باید مهار شرع بر دهان او زد و او را محدود کرد تا مرزهای الهی را رعایت کند.

۴- ادب خیال

اهل خیال هم که در اصطلاح به آن توهم یا واهمه گفته می‌شود، باید زیر سایه ادب الهی قرار بگیرد. چون این قوه نیز در بحث ادب الهی جایگاه خاصی دارد. خیال یا قوه وهمیه هره‌گرد و بی‌ادب است، چون ممکن است که منشأ معاصی مختلف شود، پس باید به خیال نیز مهار شده و آن را ادب نمود. انسان‌های کامل و مودب به آداب الهی کسایت هستند که در جمیع ابعاد وجودی‌شان مرزهای الهی را حفظ می‌کنند و عقل، قلب، نفس، خیال و تمام اعضا و جوارحشان، روش رفتاری صحیح الهی پیدا کرده است. اینها هنگامی که درون را اصلاح می‌کنند، بیرونشان هم اصلاح می‌شود، زیرا ظاهر انسان، نمودار درون او است.

راهکارهای تمصیل ادب الهی

۱- حفاظت از حدود الهی بین دو حالت غلو و جفا(افراط و تفریط)

اهل معرفت می‌گویند: حفظ حدود الهی باید بین دو حالت «غلو و جفا» باشد. غلو یعنی حالت تجاوز از مرزهای الهی که به آن افراط می‌گوییم، جفا هم به معنی کوتاه آمدن نسبت به مرزهای الهی است که ما به آن حالت تفریط می‌گوییم، جفا این است که آنچه را باید انجام بدهی انجام ندهی.

۲- سیره پیامبر(ص) و اهل بیت(ع) تنها منبع شناخت حدود الهی

آداب و حدود الهی را باید از مجرای سیره نظری و عملی پیامبر اکرم(ص) و اهل بیت(ع) شناسایی کنیم تا بتوانیم به رعایت و حفاظت از آنها بپردازیم. پیامبر(ص) فرمود: «دینی ربی فاحسن تادیبی» پروردگار من، مرا نسبت به جمیع ابعاد وجودی‌ام ادب کرده و خوب هم ادب کرده است.(بحارالانوار، ج ۶۸ ص ۳۸۲) در روایت دیگری آن حضرت می‌فرماید: «انا ادیب الله و علی ادیبی» من محصول و دست‌پرورده خدا هستم و علی(ع) تربیت شده و محصول تادیب من است.(همان، ج ۱۶، ص ۲۳۱)

ادامه دارد

سلوک عارفانه

ادب نفس از ادب عقل و قلب مهم‌تر است

ادب نفس، از ادب عقل و قلب، اهم و اعظم است. اگر نفس مؤذب شود، نور عقل می‌درخشد، و قلب صفا و صیقل پیدا می‌کند تا جایی که می‌تواند، عالم غیب را شهود کند. اما اگر لباس ادب بر قامت انسان پوشیده نشود، ابعاد وجودی دیگر که تحقق انسانیت انسان به آنها است، کاربوری نخواهد داشت.^(۱)

۱- ادب الهی، آیت‌الله شیخ مجتبی تهرانی(ره)، کتاب یکم، ص ۱۵۱

صفحه معرف روز‌های: شنبه، یک‌شنبه سه‌شنبه و پنج‌شنبه منتشر می‌شودتلفن‌های مستقیم: ۳۳۹۴۱۹۹۱ – ۳۵۲۰۲۳۲۱Maarefkayhan@Kayhan.ir